Rok II^gi Nr. 8. Kraków, dnia 1 Września. Rok 1874.

Wychodzi w Krakowie dwa razy miesięcznie przez czas pory zdrojowo-kąpielowej.

Biuro Redakcyi i Administracyi W KRYNICY w c. k. Zakładzie Zdrojowym.

Prenumeratę miejscową przyjmuje Administracya „**Czasu**“ w Krakowie, gdzie także dostać można pojedynczych Numerów „**Krynicy**.“

KRYNICA

Dwutygodnik poświęcony ojczystym Zakładom zdrojowo-kąpielnym

Redaktor

Dr MICHAŁ ZIELENIEWSKI

Lekarz Rządowy c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Prenumerata wynosi

w Krakowie na miejscu 1 złr.
w monarchii austryacko-węgierskiej z przesyłką pocztową . . . . . 1 złr. 10 c.

Numer pojedynczy . . . — 10 „

Należytość za prenumeratę lub za umieszczenie ogłoszeń odsyłać należy **franco** do **Biura Administracyi**.

Pogląd na rozwój Zakładu zdrojowego

W KRYNICY

w ciągu ubiegłych lat siedmnastu (od 1857 do 1873 r.)

skreślił

Dr. Zieleniewski.

(Ciąg dalszy).

....

G) Balneotechnika.

(Ciąg dalszy).

5) Zaprowadzony od r. 1859 w Krynicy sposób napełniania wód krynickich do flaszek, w handel rozsyłanych tak zwanéj metody Hechta, ku czemu kosztowne pierwowzorne machiny z Franzensbadu sprowadzono, mocą któréjto metody każda flaszka rodzimym gazem węglowym, na trzy atmosfery ucisnionym dopełnianą i w przestrzeni tegoż gazu najszczelniéj korkowaną bywa, zabezpiecza wodę krynicką nawet po najdłuższém jéj przechowaniu od rozkładu, i zapewnia używającym jéj w oddaleniu od zdroju te same skutki, jakich oczekują z jéj użycia na miejscu przy zdroju. Komu z nauki i z doświadczenia wiadomo, w jak wysokim stopniu wody żelaziste skłonne są do rozkładu, jak nadzwyczaj trudno zachować w szczawach tego rodzaju, chociażby nawet przez bardzo krótki czas dwuwęglan żelaza w stanie rozpuszczalnym, ten przyzna, jak ważną jest przysługa, jaką tutaj nauka oddała ludzkości, umiejąc przechować przez długi czas wody żelaziste w ich przyrodzonym stanie. Tym bowiem sposobem, ani czas, ani oddalenie od miejsca zdroju, ani długie wody przechowywanie nie mogą zmienić wód krynickich, zapewniając używającemu te same z nich skutki, jakie z wody świeżo ze zdroju czerpanéj osiąga.

Należyte materyały do napełniania i rozsyłki wód krynickich używane, jakoto: flaszki, korki i nakrywki cynowe, rok napełniania i rodzaj zdroju ujawniające, tudzież odpowiednie naturze wód pakowanie flaszek do skrzyni, a nadewszystko wzorowe wykonawstwo napełniania i sumienna kontrola lekarza zdrojowego, całą manipulacyą każdoczesnego napełniania osobiście kierującego, dają publiczności dostateczną rękojmię, iż wody krynickie w handel rozsyłane są, czém rzeczywiście być powinny, to jest wodami lekarskiemi.

Wielokrotne chemiczne próby przez Aleksandrowicza i innych chemików przedsiębrane z wodami krynickiemi we flaszkach, metodą Hechta napełnianemi, przekonały, iż rzeczone wody nic nie utracają z ich pierwotnego chemicznego składu, a zatém i z ich własności i z ich skutków leczniczych.

Wielki ten na polu Balneotechniki w kraju naszym nabytek pierwsza Krynica u nas w użycie wprowadziła, w czém ją inne krajowe zdrojowiska naśladowały. I tu przeto palma pierwszeństwa a część zasługi Krynicy się przynależy.

Jakie skutki nowozaprowadzony sposób napełniania wód krynickich do flaszek za sobą pociągnął, łatwo pojąć, gdy spojrzymy na cyfry poprzedniego, a następnego ich odbytu, skoro w r. 1857 rozsprzedano wód rzeczonych 7146 flaszek, a w rok po zaprowadzeniu rzeczonego sposobu napełniania, rozsprzedaż namienionych wód trzechkrotnie się powiększyła, albowiem już w r. 1860 rozesłano w handel 22000 flaszek wody krynickiéj. To też odbyt wód krynickich wzrastając z każdym niemal rokiem, dochodzi już obecnie na rok do 50000 flaszek, a niepłonną mamy nadzieję, że wspomniony odbyt wzrastać daléj nie przestanie. Z pociechą bowiem zaznaczyć możemy, iż wody krynickie znajdują już odbyt i za granicami kraju naszego, czego dowodzą liczne jéj obstalunki: do Wrocławia, do Berlina, do Jass i do Petersburga.

Nowy ten sposób napełniania wód na handel rozsyłanych, jako arcyważną dla Krynicy na polu Balneotechniki okoliczność, nie pominęliśmy milczeniem, ale owszem staraliśmy się gruntownie obeznać interesowanych z takiej doniosłości nabytkiem, ogłaszając drukiem osobną o tym przedmiocie broszurkę. [1])

6) Jedną z najnaglejszych a najkonieczniejszych potrzeb dla krynickiego zdrojowiska była potrzeba radykalnéj zmiany przyrządzania i udzielania tamże kąpiel mineralnych. O ile jednak naglącą była ta potrzeba,

[1]) Dr. Zieleniewski. O napełnianiu wód krynickich lekarskich na sprzedaż rozsyłanych w ogóle, a w szczególności zaś o napełnianiu szczawy krynickiéj (z rycinami). — Vide „Rocznik Towarzystwa naukowego krakowskiego 1860. Poczet trzeci, tom V., ogólnego zbioru tom XXVII.; tudzież osobne odbicie (z rycinami). Kraków 1861, 8vo maj. s. 16-

o tyle trudności ku jéj zadosyćuczynieniu były olbrzymie. Albowiem nie tylko odmiany systemu, ale i nowego budynku łaźiebnego konieczna zachodziła potrzeba. Jak olbrzymie trudności tu napotykano, jakich poświęceń i jakich ofiar ku ich usunięciu wymagać należało, ten tylko pojmie, kto zauważy, że należało wystawić nowy łaziebny gmach ogromnym wydatkiem, bo nakładem 150000 złr., a gmach w celu humanitarnym i medycznym.

Już na wstępie niniejszéj rozprawki nadmieniliśmy, jakie były dawniejsze w Krynicy łazienki, jakim był dawny system urządzania tutaj kąpiel mineralnych i jak szczupłe były ich rodzaje, jedynie do kąpiel ogólnych i nasiadowych ograniczone. Tego wszystkiego powtórnie opisywać na tém miejscu nie chcemy, przez sam wzgląd nieobudzania smutnych uczuć na wspomnienie owych czasów, w których Krynica najsilniejszą szczawą od natury i to w ogromnéj ilości uposażona, dawała swym gościom zamiast zdrowiodajnych, niemal zwyczajne kąpiele z wody mętnéj, rozłożonéj, a gazu zupełnie pozbawionéj.

Nie mogąc zrazu owego złego ani usunąć, ani na lepsze odmienić, postaraliśmy się przynajmniéj z początku (bo już w 1858 r.): o zaprowadzenie lepszego administracyjnego porządku, o właściwą posługę w łazienkach, o wprowadzenie (już w r. 1858) dotychczas w naszych zdrojowiskach nigdzie niepraktykowanych kąpiel borowinowych, o wprowadzenie kąpiel mineralnych natryskowych ogólnych i miejscowych, zgoła postaraliśmy się ulepszyć ów dział gospodarstwa zdrojowo-kąpielnego według sił i możności.

Rok dopiero 1866 stanowi najważniejszą epokę w krajowéj Balneotechnice kąpielnéj. Albowiem w tym roku stanęły w Krynicy nowe łazienki, a w nich po raz pierwszy w naszym kraju ujrzano nowy, nigdzie u nas dotąd niepraktykowany system ogrzewania kąpiel metodą Dr. Schwärza, mocą któréjto metody każda kąpiel oddzielnie parą się ogrzewa.

Od téj pory kąpiele krynickie z żywéj i nierozłożonéj wody mineralnéj mogły być udzielanemi; od téj pory kąpiele krynickie stały się rzeczywiście leczniczemi kąpielami; rok przeto 1866 stanowi nie tylko w Krynicy, ale i w całym naszym kraju epokę pod względem Balneotechniki.

Jakie korzyści odniósł nasz Zakład z tego nabytku, a jaki użytek odniosła z niego cierpiąca nasza publiczność i jaki wzór ku naśladowaniu otrzymały z niego inne ojczyste zdrojowiska, nie potrzebujemy tutaj szczegółowo rozbierać. Wszystko to już poprzednio na innem miejscu przez nas opisane i drukiem ogłoszone zostało. [1])

[1]) Dr. Zieleniewski:
a) Nowe łazienki w Krynicy pod względem architektonicznym, technicznym i balneoterapeutycznym. Kraków 1866.
b) O sposobach ogrzewania wód lekarskich na kąpiele, z dołączeniem opisu wewnętrznego urządzenia nowych łazienek w Krynicy. Vide „Przegląd lekarski". Kraków 1866.
c) Opis nowych łazienek krynickich z dołączeniem widoku gmachu łaziebnego i przekroju mechanicznego urządzenia wanny. Vide „Tygodnik illustrowany warszawski". 1866, nr. 346.

Wraz z nowym gmachem łaziebnym i z nowym systemem ogrzewania kąpiel mineralnych zaprowadzono w Krynicy następujące nowe rodzaje kąpieli:

a) Kąpiele mineralne wanienne dziecięce.
b) Dawny sposób przyrządzania kąpieli borowinowych został na system parowy przeistoczony, któreto kąpiele udzielane tu bywają tak dla dorosłych, jako też dla dzieci, tak jako kąpiele ogólne,
c) tudzież jako kąpiołki miejscowe dla pojedynczych członków ustroju. Nowe tego rodzaju kąpiele, w Krynicy zaprowadzone, wywołały potrzebę obznajomienia z niemi czcigodnych Kolegów i publiczności zdrojowéj, czemu staraliśmy się według sił zadosyć uczynić. [1])
d) Wprowadzony system ogrzewania wody krynickiéj metodą Dra Schwärza, umożebnił sposobność udzielania kąpiel mineralnych natryskowych, o ich najróżniejszéj temperaturze, według ordynacyi lekarskiéj.
e) Zaprowadzono tu balsamiczne kąpiele z igliwia świerkowego.
f) Nadto w nowych łazienkach urządzono łaźnię słowiańską.
g) Po wykończeniu zaś budynku zdrojowego to jest chodnika krytego przy głównem źródle, zaprowadzono tu (1873 r.) kąpiele gazowe, z rodzimego kwasu węglowego, czém Krynica wszystkie zdrojowiska krajowe wyprzedziła.
h) Posiadając przy tém osobny zakład kąpieli rzecznych (w basenie i natryskowych), obecnie Krynica dysponuje na korzyść swych gości zdrojowych niemal całym kompleksem środków balneoterapeutycznych.

Obecne urządzenia łaziebne w Krynicy zapewniły gazowi węglowemu, temu najważniejszemu tak przez się, jako też obecnością swoją najdzielniéj na inne skuteczne składniki szczawy krynickiéj wpływ wywierającemu pierwiastkowi, zatrzymanie go w kąpieli; a zatém zapewnionem zostało zbawienne ich działanie i cała suma ich skutków balneoterapeutycznych. Dzisiejsze bowiem urządzenie łaziebne w Krynicy, daje nam możność posiadania w kąpieli wielkiéj ilości znachodzącego się w szczawie krynickiéj gazu węglowego, którego w jednéj kąpieli ogromna ilość, bo 16 stóp sześciennych jest zawartą. Jak zbawiennego skutku z tego rodzaju kąpieli, tak wielką ilością gazu węglowego nasyconéj, spodziewać się możemy, każdy łatwo oceni, komu nie tajne bodaj elementarne zasady Balneoterapii.

[1]) Dr. Zieleniewski:
a) O borowinie i zastósowaniu jéj na kąpiele w ogólności, z poglądem na torfowiska ziem polskich i na kąpiele borowinowe udzielane w Krynicy. Warszawa 1866, 8vo s. 65.
b) O borowinie i zastósowania tejże na kąpiele. Vide „Tygodnik lekarski". Warszawa 1865, nr. 2, 3, 4, 7, 9, 37, 38 i 39.

Dzisiaj przeto kąpiele krynickie śmiało w zawody pójść mogą z kąpielami w Franzensbadzie, w Schwalbachu lub w Spaa udzielanemi, a rodzinne krynickie kąpiele o tyle od tamtych są wyższe, o ile szczawa krynicka ilością swego gazu węglowego im dorównywa, lub namienione wody przewyższa. [1])

Pomijając na tém miejscu milczeniem historyą budowy nowego gmachu łaziebnego w Krynicy i nie wspominając zasług mężów, czynną rękę do urzeczywistnienia tego dzieła przykładających, nie możemy zamilczeć, iż wszelkie najnowsze nabytki umiejętności na polu Hydro- i Balneotechniki osiągnięte, i wszelkie najlepsze zagraniczne sposoby urządzenia łaziebnego, w naszych łazienkach krynickich zastosowanie znalazły, jak się o tém każdy naocznie przekonać może.

Dzieło zatém nowych łazienek krynickich, pod każdym względem godnie swego potężnego właściciela (Wysokie władze rządowe) przedstawiające — prawdziwie z monarszą wspaniałomyślnością wybudowane, a bardzo hojnie uposażone — w najlepszym zamiarze, bo dla ulgi cierpiących wzniesione — dzieło: chlubę miejscowości, zaszczyt i pożytek krajowi, a ogólny wzór ku naśladowaniu niosące — Wam czcigodni rodacy poświęconém zostało.

7) Jedném z wielu balneotechnicznych nabytków, ostatniemi czasy dla Krynicy pozyskanych, jest wyrób kołaczyków czyli pastylek krynickich, ze stałych składników wody krynickiéj otrzymywanych, ku urzeczywistnieniu którego (po raz pierwszy w r. 1866), zbawienne rady byłéj Komisyi balneologicznéj krakowskiéj, a niezmordowana gorliwość i trudy p. Nitribitta, magistra farmacyi i aptekarza w Krynicy, posłużyły. Nie będziemy tu opisywać: ani sposobu przyrządzania namienionych kołaczyków, ani ich cech zewnętrznych, ani téż ich przymiotów fizyczno-chemicznych, ani własności ich fizyologicznych i ich skutków terapeutycznych; albowiem wszystko to poprzednio już opisaliśmy.[2]) Nie możemy jednak na tém miejscu przemilczeć, że wyrobem kołaczyków krynickich, których rozbiór chemiczny przez Aleksandrowicza dokonany, potwierdził ich zgodność ze składem części stałych w wodzie krynickiéj zawartych, pokonano z chwałą trudność zbiorowego otrzymywania najważniejszych stałych składników, a mianowicie: dwuwęglanu żelazowego, w wodzie krynickiéj zawartego, w jego rodzimym stanie, którato trudność wobec szkodliwego działania powietrza atmosferycznego na rozkład dwuwęglanu żelazowego, każdemu z zasad nauki dostatecznie jest znaną.

Wyrobem zatém kołaczyków krynickich odniesiono pod pewnym względem tryumf nauki nad przyrodą. Bardzo to drobne na pozór zwycięstwo, jednak wobec ścisłéj umiejętniczéj krytyki na zawsze takiém pozostanie, a chluba z niego należy się światłym radom byłéj Komisyi balneologicznéj krakowskiéj i nie zrażającéj się trudnościami gorliwości p. Nitribitta, który wyrobem namienionych pastylek dał dowód niezmordowanéj swéj usilności, przysparzając szczawie krynickiéj nowe, dawniéj zupełnie niepraktykowane jéj spożytkowanie, pozyskując zarazem palmę pierwszeństwa dla Krynicy przed wszelkiemi innemi żelazistemi zdrojowiskami nawet zagranicznemi, gdyby którekolwiek z nich z odpowiednich swych szczaw alkaliczno-żelazistych, u siebie kołaczyki wyrabiać zamierzyło [1]).

8) Najświeższym nabytkiem z dziedziny Balneotechniki, dla Krynicy w r. 1869 pozyskanym, jest wyrób wyciągu z igliwia świerkowego (Extractum pini sylvestris ad balnea), używanego do robienia kąpieli balsamicznych na miejscu w Krynicy, jakoteż w handel rozsyłanego.

Rozgłos i wielkie ostatniemi laty rozpowszechnienie zagranicznych zakładów, kąpiele balsamiczne z igliwia sosnowego lub świerkowego wyrabiających [2]) nasunęło mi myśl zaprowadzenia tego rodzaju kąpiel i w Krynicy, ku czemu nowy gmach łaziebny i jego wzorowe urządzenia, tudzież boga-

---

[1]) Według Dra Loeschnera (die Mineralquellen zu Königswarth. Vide Archiv für Balneologie 1865. Bnd. IV. H. I.) zawierają kwasu węglowego:

Pyrmont Trinkquelle	24·5	cali wiedeńskich;
Driburg Hauptquelle	30·9	„ „
Spaa zdrój Pouhon	12·5	„ „
Schwalbach Paulinenbrunn	31·5	„ „
Franzensbad Louisenquelle	32·5	„ „
Nasz zaś główny zdrój krynicki zawiera gazu węglowego	41·15	„ „

[2]) Dr. Zieleniewski:

a) O kołaczykach krynickich (Pastilles de Krynica). Kraków 1869, 8vo str. 12.

b) Kołaczyki krynickie. Vide „Przegląd lekarski". Kraków 1869, nr. 2 i 3.

c) O kołaczykach krynickich. Vide „Gazeta lekarska. Warszawa 1869, nr. 29.

d) Über die krynicaer Pastillen. Vide „Jahrbuch für Balneologie, Hydrologie und Klimatologie, herausgegeben v. Dr. Kisch. Wien 1874, Bd. II. p. 10—14.

[1]) Jak wiadomo, nie posiadamy dotychczas kołaczyków, wyrabianych z wód żelazistych zagranicznych. Tylko bowiem szczawy alkaliczne proste, jakich dostarczają: Vichy, Ems, Gleichenberg i Billin, a z krajowych Szczawnica, wyrabiają powszechnie znane pastylki: wiszyńskie, emskie, gleichenberskie i bilińskie, których sprzedaż do znakomitego doszła rozmiaru, skoro w r. 1869 ta gałąż industryi zdrojowéj przyniosła Zarządowi zdrojowiska emskiego dochodu 16681 talarów! Zobacz „Statistische Mittheilungen über die Mineralquellen und Badeorte mit Einschluss der Privatbade und Heilanstalten des nassauischen Taunus während des Jahres 1870 von Hofrath Dr. Grossmann. („Jahrbuch für Balneologie" herausgegeben von Dr. Kisch. Wien 1871. Bd. I. S. 70—92).

[2]) Pragnących poznać mnogość zakładów kąpieli igliwiowych, odsyłamy do dzieła Dr. Lerscha: Polymorphe Balneologie etc. Erlangen 1871, tudzież do monografii tego rodzaju zakładów jakich dostarczyli: Dr. Zimmermann, Das Kifernadelbad in Braunsfels, Weilburg 1856. Dr. Gustorf, Die resinös-balsamischen Kiefer- und Fichtendnadelbäder, wie auch: Bereitung sämmtlichen Präparate aus der Kiefernadel etc. Weimar, 1853.

ctwo materyału w sąsiednich lasach dostateczną dawały sposobność.

Po zaprowadzeniu w r. 1866 kąpieli igliwiowych w Krynicy, zwróciłem uwagę na przetwory farmaceutyczne z igliwia, gdzieindziéj na użytek balneologiczny wyrabiane. [1]) Myśl moja posiadania ojczystych tego rodzaju przetworów, posłużyła p. Nitribittowi, aptekarzowi w Krynicy, ku wyrabianiu wyciągu krynickiego z igliwia na kąpiele balsamiczne. Wspomniony krajowy wyrób, chemicznie przez Aleksandrowicza zbadany [2]) i porównany ze zagranicznemi wyrobami, jakich dostarczają zakłady: w Wolfach, w Leoben, lub w Remdzie, okazał się nietylko w niczem najlepszym tego rodzaju wyrobom nieustępującym, ale nawet niektóre z nich o wiele w użyteczności leczniczéj przewyższającym.

Pozyskaniem tego nowego nabytku balneoterapeutycznego w Krynicy, dano dowód, że i z naszych rodzimych darów przyrody, te same przetwory otrzymać możemy; byle tylko zadaniu naszemu, wspartemu na umiejętnéj świadomości towarzyszyła usilna praca i niezmordowana wytrwałość, a ożywiała go rzetelna miłość swojego!

III.

Statystyka.

Ubiegłe lat 17 dostarczają następujących dat statystycznych o Krynicy.

1. W namienionym przeciągu czasu zwiedziło Krynicę ogółem:
   rodzin 9234
   osób 21725
   chorych dla leczenia się . . . 12869

   Wypada więc w przecięciu na rok 543 rodzin, a 1275 osób. Gdyby jedna rodzina tylko 200 Złr. przez czas swego pobytu w Krynicy dla krajowego obiegu użyczyła, to za ubiegłych lat 17 pozostałoby w kraju 1846800 Złr. - Summa jak widzimy wcale nie do lekceważenia.

2) Jak prawie we wszystkich zdrojowiskach liczba kobiet na kuracyi przebywających, jest większą od ilości mężczyzn, leczenia tam używających, tak i Krynica nietylko to samo, ale nawet w wysokim stopniu przedstawia. Albowiem tutaj w liczbie 12869 osób leczących się, było 9455 kobiet, mężczyzn zaś 3414, a zatem stosunek pierwszych do drugich jest jak 3 : 1; która to wyróżniająca okoliczność zdaje się głównie z tego pochodzi, iż tutejsze zdrojowisko z natury swoich wód mineralnych, w chorobach kobietom jedynie właściwych, jakiemi są: rozliczne cierpienia części rodnych niewieścich, tudzież do płci żeńskiej tak często przywiązana niedokrewność i blednica, a zarazem nie rzadko napotykane u niewiast rozdrażnienie nerwowe, dostarcza dla wód krynickich większego zastępu chorych z pomiędzy kobiet, aniżeli między mężczyznami. Utarte miano Krynicy *„Kąpieli na niewieście choroby"* znajduje swe usprawiedliwienie i w naturze wód krynickich i w najliczniéj odwiedzającéj je publiczności.

3) W owym 17to letnim okresie czasu udzielono tutaj ogółem 341933 kąpiel mineralnych, w któréj to liczbie zaliczone są zarówno: kąpiele wanienne, nasiadowe, natryskowe, żelezisto borowinowe i igliwiowe. Tak znakomita ilość udzielonych kąpiel jest miarą wielkiego ruchu i czynności w tutejszym gmachu łaziebnym — jest dowodem ważności i potrzeby tego środka balneoterapeutycznego, skoro tak wielką cyfrę kąpiele w owych 17tu latach wyniosły — nakoniec jest najlepszém niewzruszoném zapewnieniem o obfitości zdroju krynickiego, skoro bez pomocy zimowych zbiorników, tak ogromną ilość, bo w przecięciu przeszło 20000 kąpiel w ciągu jednej pory zdrojowéj tutaj wydać można było

Krynicy zawdzięczamy wprowadzenie w naszym kraju trzech wcale u nas dawniéj niewyrabianych rodzai kąpiel, a takiemi są: kąpiele żelazisto borowinowe (r. 1858), igliwiowe (r. 1866) i gazowe (r. 1873). Wszystkie te trzy rodzaje kąpiel wprowadzono tutaj za naszém staraniem. Jak zaś ta nowość przyjęła się u nas, i jak w miarę swego czasu wzrosła, pokazują to następujące cyfry:

Udzielono w roku	Kąpiel żelezisto borowinowych	Igliwiowych	Gazowych
1858	126	—	—
1859	168	—	—
1860	188	—	—
1861	190	—	—
1862	324	—	—
1863	264	—	—
1864	478	—	—
1865	714	—	—
1866	973	596	—
1867	2009	697	—
1868	2388	743	—
1869	3294	583	—
1870	3165	561	—
1871	3935	363	—
1872	4792	460	—
1873	1354	153	14

[1]) Głównemi farmaceutycznemi przetworami z igliwia są: Wyciąg, Olejek eteryczny, Esencya, Maść i Plaster, Odwar, Spirytus, Syrup, Morselki, Cukierki, Likier, Mydło i Pomada. Oprócz tego wyrabiają się tkaniny flanelowe, olejkiem igliwiowym napuszczone, nadto wata igliwiowa i tak zwana leśna wełna (Waldwolle) do wyścielania pościeli i mebli używana.

[2]) Aleksandrowicz. Wyciąg z igliwia świerkowego wyrobu p. Nitribitta, aptekarza w Krynicy. Zobacz *„Przegląd Lekarski"* 1869. T. VIII. Nr. 28.

4) Według urzędowego spisu ludności było w Krynicy, w r. 1860 stałej ludności 1113 to jest: mężczyzn 533, kobiet 580.

W r. zaś 1870 było tutaj stałej ludności 1567; to jest: mężczyzn 747, kobiet zaś 820.

Pod względem wyznania było:

W roku	Rzymsk.-katol.	Grecko-katol.	Ewangel.	Mojżeszo-wego
1860	60	1022	1	30
1870	196	1228	4	139

Z powyższego zestawienia widzimy:

a) iż stała ludność w Krynicy w ciągu ostatniego lat dziesiątka zwiększyła się o 454 głów;

b) iż przyrost tutejszej ludności o ile widocznym jest w stałych tu mieszkańcach grecko-katolickiego wyznania, o tyle równie uderzającym jest w zwiększonéj liczbie nowo tu przybyłych mieszkańców tak rzymsko-katolickiego jak i mojżeszowego wyznania, którego przybyło i nowo osiedliło się 109 osób.

Znakomity ten przybytek i wzrost ludności miejscowéj oczywiście przemawia za otwarciem się tu nowych źródeł zarobkowania, bez których nie podobnym byłby w stosunku do czasu, tak znaczny przybytek stałéj tutejszej ludności. Bo też obecnie osiedliło się w Krynicy nie mało rzemieślników stale tu zamieszkałych, gdyż niebrak tutaj: stolarzy, krawców, szewców, piekarzy, rzeźników, murarzy, cieśli i szklarzy; niebrak koronkarzy, tapicera, kuśnierza i kominiarza; nie zbywa tutaj na handlach towarów kolonialnych, nawet po za okresem pory zdrojowéj, ani na restauracyach; zgoła obecnie w Krynicy o każdej porze wszelkie potrzeby codziennego życia zaspokojonemi być mogą. Ile na tem zaludnieniu zyskał sam zakład i jego okolica, o ile przez to podniósł się miejscowy zarobek i niejaka produkcya, łatwo każdy pojąć i ocenić potrafi.

Od roku 1858 otworzono tu: stałą aptekę, sklepów korzennych 3, handli norymbergskich 3, handli wiktuałów 4 i 1 handel ze szkłem czeskiem.

(D. c. n.)

KRONIKA BIEŻĄCYCH WIADOMOŚCI
O ZDROJOWISKACH KRAJOWYCH

Krynica *d. 18 Sierpnia.* — W dniu dzisiejszym, jako w uroczystą rocznicę urodzin Jego Cesarskiej Królewskiej Apostolskiej Mości Najjaśniejszego pana, w kaplicy tutejszego Zakładu zdrojowego, wobec władz miejscowych, a przy bardzo licznym udziale gości zdrojowych, odprawioném było uroczyste nabożeństwo z odśpiewaniem „Te Deum.“ Wieczorem rzęsisto oświetlone przyległe do Zakładu wzgórza, przedstawiały malowniczy obraz tutejszej okolicy.

* Za inicyatywą hr. K. Ch. tutejsi goście zdrojowi ułożyli na d. 19 Sierpnia podanie do c. k. Ministerstwa Rolnictwa, a w odpisach do c. k. Namiestnictwa, i do Wydziału Krajowego przedłożyć się mające, ku zadosyć uczynieniu rozlicznym potrzebom Zakładu zdrojowego w Krynicy, których nagłość wskazuje w niedalekiej przyszłości zbliżenie Krynicy do sieci kolei żelaznych.

* Kwesta na korzyść funduszu Towarzystwa Opieki Narodowéj między gośćmi zdrojowymi w Krynicy, w kwocie złr. 70 uzbierana, oddaną została (d. 10 Sierpnia b. r.) do rąk Delegata wspomnionego Towarzystwa p. Teofila Chwaliboga. Jest to już powtórny zasiłek, zebrany na wspomniony cel, podczas tegorocznej pory kąpielowej w Krynicy:

* P. Henryk Lindquist, architekt obecnie w Wiedniu bawiący, Krakowianin, powodowany szczerą życzliwością dla Zdrojowiska krynickiego, wypracował i nadesłał nam temi dniami gruntownie obmyślony *plan* mającego się budować domu gościnno-zdrojowego w Krynicy.

* Przedstawienia magiczne p. A. Siedleckiego, artysty dramatycznego z Krakowa, dawane tutaj kolejno po sobie od d. 18 Sierpnia, ściągały liczną publiczność.

Główny Redaktor Dr. *Michał Zieleniewski.*
Redaktor odpowiedzialny *Józef Łakociński.*

V. LISTA GOŚCI
przybyłych do c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy
od dnia 7 Sierpnia do dnia 21 Sierpnia 1874.

					mieszka
980.	Freund Rezi, kupcowa ze sługą z Przemyśla	osób 2	przybył d. 7	Sierpn.	pod Łososiem.
981.	Strzelecka Amalia, żona adjunkta sąd. z siostrą z Brzeżan	„ 2	„ 7	„	u Warnickiego.
982.	Buszak Karol, pens. poborca z familią z Przemyśla	„ 3	„ 7	„	„
983.	Bernhard Aniela, żona notaryusza z Szczerca	„ 1	„ 7	„	pod Zamkiem Nr. 13.
984.	Szubuth Fryderyk, kupiec z żoną ze Lwowa	„ 2	„ 7	„	„ Topolami Nr. 4 3.
985.	Korngold Maurycy „ „ z Warszawy	„ 2	„ 7	„	„ Rybą.
986.	Schorr Anna, kupcowa z Żurawna	„ 1	„ 7	„	u Fränzla.
987.	Fajermann Marcin, kupiec z Warszawy	„ 1	„ 7	„	„
988.	Glote Beile, kupcowa z Warszawy	„ 1	„ 7	„	u Braunfelda.
989.	Lubańska Aleksandra, właść. dóbr z córką i p. służącą z Wilna	„ 3	„ 7	„	pod Góralem.
990.	Grocholski Stefan, obywatel z Krakowa	„ 1	„ 7	„	w hotelu Warszawskim.

991.	Kozłowski Jan, kapitan stan. zjedn. Ameryki ze Lwowa	osób	1	przybył d.	7	Sierpn.	pod Trąbką Nr. 9.
982.	Beneveni Franciszka, żona inżyniera z siostrą z Warszawy	„	2	„	7	„	w Hotelu warszawskim.
993.	Kondratowicz Bolesław, obywatel z żoną z Grodna	„	2	„	7	„	„ „ „
994.	Moczarska Walerya, żona urzędnika z Warszawy	„	1	„	7	„	„ „ „
995.	Dwiling Marya, właśc. dóbr. z córką i sługą z Rajska	„	3	„	7	„	„ „ „
996.	Traczewski Wacław, dzierżawca z Kozłowa	„	1	„	7	„	pod Morskiem okiem.
997.	Skrobecka Amalia, żona urzędnika z Kliniszki	„	1	„	7	„	„ Góralem.
998.	Mierzejewska Konstantyna, wł. d. z fam. i boną z Hróżówki (Litw.)	„	6	„	7	„	„ Pogonią.
999.	Rozenberg Bazylina, właśc. d. z córką i panną sł. z Kniachynina	„	3	„	7	„	„ Ułanem.
1000.	Tautelbaum Helena, żona dzierżawcy dóbr z Synii (Węgry)	„	1	„	7	„	„ Zamkiem Nr. 1 2.
1001.	Komorowski Antoni, właśc. dóbr. z córką z Bojanowa	„	2	„	7	„	„ Trąbką Nr. 12 13.
1002.	Lindquist Ludwika, obywatelka z Krakowa	„	1	„	7	„	„ Topolami Nr. 11.
1003.	Młodowski Władysław, urzędnik z Ząbkowic	„	1	„	7	„	u Luksa.
1004.	Andrzejewicz Marya, obywatelka z Warszawy	„	2	„	7	„	pod Zamkiem Nr. 21.
1005.	Zaleski Aleksander, obywatel z Żytomierza	„	1	„	8	„	u Luksa.
1006.	Nowakowska Marcela, żona dyrektora szkół z Złoczowa	„	1	„	8	„	pod Zamkiem. Nr. 4.
1007.	Dzwonkowska Michalina, córka urzędnika z Krakowa	„	1	„	8	„	w Łazienkach Nr. 12.
1008.	Rosenfeld Mindl, kupcowa z sługą z Tarnowa	„	2	„	8	„	u Kaila.
1009.	Dr. Falęcki Józef, lekarz z Soboty (Król. Polsk.)	„	2	„	9	„	w Arenie teatr. Nr. 9.
1010.	Stasiakiewicz Bronisława, obywatelka z Jurkowa	„	1	„	9	„	u Warnickiego.
1011.	Marassé hr. Helena, obywatelka z synem i sługą z Jurkowa	„	3	„	9	„	„
1012.	Dr. Wojciechowski Tadeusz, filozof z Krakowa	„	1	„	9	„	„
1013.	Skarzyńska Seweryna, właść. d. z fam. i sługą z Król. Polsk.	„	4	„	9	„	„
1014.	Kamieniecka Weronika, obywatelka z familią z Warszawy	„	4	„	9	„	pod Białą Różą.
1015.	Ehrlich Blüme, kupcowa z Piotrkowa.	„	1	„	9	„	„ Ułanem.
1016.	Szydłowski August. właśc. dóbr z fam. i sługą z Warszawy	„	5	„	10	„	„ Cisem.
1017.	Przesmycka Michalina, żona rejenta z córką z Bendzina (Kr. P.)	„	2	„	10	„	„ Białą Różą.
1018.	Podajewski Adam, radca stanu z żoną z Warszawy	„	2	„	11	„	u Schwartza.
1019.	Podajewski Franciszek, urzędnik kol. żel. z żoną z Warszawy	„	2	„	11	„	„
1020.	Magerson Malwina, żona kupca z familią z Lublina	„	3	„	11	„	pod Rybą.
1021.	Wesołowska Klara, obywatelka z Złoczowa	„	1	„	11	„	„ kominiarzem.
1022.	Lewicka Joanna, żona urz. z córką i sługą z Wiednia	„	3	„	11	„	„ Warszawą.
1023.	Popiel Michał, akademik z Krakowa	„	1	„	11	„	„ „
1024.	Wyrzykowska Zuzanna, obywatelka z familią z Ukrainy	„	3	„	11	„	„ „
2025.	Gedański Salomon, kupiec z Łukowa (Król. Polsk.)	„	1	„	11	„	„ 2 Gołębiami.
1026.	Lipschütz Anschel, kupiec z Tarnowa	„	1	„	11	„	„ Łososiem.
1027.	Kronnfeld Małke, kupcowa z Przemyśla	„	1	„	12	„	„ „
1028.	Godlewski Emil, docent uniwersytetu z Krakowa	„	1	„	12	„	„ Strzelcem.
1029.	Bondaszewski Tadeusz, wł. d. z fam. i sługą z Kr. Polsk.	„	5	„	12	„	„ 3 Różami.
1030.	Rudrof Stanisław, właśc. dóbr z Szwajkowic	„	1	„	12	„	„ „
1031.	Bilińska Karolina, „ „ z Czortkowa	„	1	„	12	„	„ „
1032.	Lichtmann Mailech, kupiec z Radomyśla	„	1	„	12	„	u Brauna.
1033.	Eliasiewicz Kamilla właśc. fabryki z Tarnowa	„	1	„	12	„	pod Kosynierem.
1034.	Lipiński Władysław, obywatel z Lubcza	„	1	„	12	„	„ 3 Różami.
1035.	Wisłocki Aleksander, obywatel z Litwy	„	1	„	12	„	„ Pogonią.
1036.	Kerper Goldę, propinatorka z Tuchowa	„	1	„	12	„	u Luftglasa.
1037.	Hiler Scheindel, kupcowa z Chęcin	„	1	„	13	„	„
1038.	Landau Reisel, kupcowa z sługą z Chęcina	„	2	„	13	„	„
1039.	Horowitz Scheindel, kupcowa z N. Sącza	„	1	„	13	„	u Röslera.
1040.	Pietraszewska Franciszka, obywatelka z Mierzyc (Kr. Polsk.)	„	1	„	13	„	pod Rybą.
1041.	Wierzycka Walentyna, obywatelka z Mierzyc (Kr. Polsk.)	„	1	„	13	„	„ „
1042.	Dr. Stojałowski Józef, adwokat z Tarnowa	„	1	„	13	„	„ Cisem.
1043.	Skierski Leon, obywatel z żoną z Warszawy	„	2	„	13	„	„ Pagatem.
1044.	Grabowiecka Wanda, obywatelka z fam. i sługą z Piotrkowa	„	5	„	13	„	„ „
1045.	Smolińska Leonia, obywatelka z Warszawy	„	1	„	13	„	„ „
1046.	Różycki Edmund, inżynier z Krakowa	„	1	„	13	„	w Łazienkach Nr. 9. 10.
1047.	Ogonowski Ludwik, urzędnik z fam. i 2 slug. z Węgrzyc	„	5	„	13	„	pod O.
1048.	Kosak Matylda, żona urzędnika z Krakowa	„	1	„	13	„	„ „
1049.	Poller Józef, c. k. kapitan z Krakowa	„	1	„	13	„	„ Pogonią.
1050.	Dr. Glowacki Bolesław, dyrektor szpital powsz. z fam. ze Lwowa	„	3	„	13	„	„ Cisem.
1051.	Głowacka Ernestyna, obywatelka z Tarnowa	„	1	„	13	„	„ „

1052.	Grocholski Stefan, obywatel z Krakowa	osób 1	przybył d.	13	Sierpn.	pod Gwiazdą.
1053.	Lerowski Konstanty, właść. apteki z Warszawy	„ 1	„	13	„	„ Kosynierem.
1054.	Czempiński Ludwik, inżynier kol. żel. ze Sztokholmu	„ 1	„	13	„	„ Kosynierem.
1055.	Plenkiewicz Antonina, obywatelka z Dąbrówki (Król. Polsk.)	„ 1	„	13	„	„ Pagatem.
1056.	Asterbal Józef, kupiec ze Lwowa	„ 1	„	13	„	u Wrony.
1057.	Cherry Chariet, artystka z Filadelfii (Ameryka)	„ 1	„	13	„	u Kowalskiego.
1058.	Gresser Jozef, domokrążca Langendernbach	„ 1	„	13	„	u Gąsiorowskiego.
1059.	Hans Józef, domokrążca z Irmtraut	„ 1	„	13	„	„
1060.	Nathanmann Katarzyna, domokrąż. z Ehrentraut	„ 1	„	13	„	„
1061.	Aptik Babeta, kupcowa z Berdyczowa	„ 1	„	14	„	u Krumholca.
1062.	Rosenthal Sisel, kupcowa z Czerniowic	„ 1	„	14	„	„
1063.	Kelner Sara, kupcowa ze Lwowa	„ 1	„	14	„	„
1064.	Schrifres Feige, kupcowa z sługą z Mohylewa	„ 2	„	14	„	„
1065.	Wysocka Walerya, obywatelka z Warszawy	„ 1	„	14	„	„ Gwiazdą.
1066.	Siedlecki Antoni, artysta dramatyczny z Krakowa	„ 1	„	14	„	w Arenie Nr. 10.
1067.	Ekel Katarzyna, artystka z sługą Krakowa	„ 2	„	14	„	„ „
1068.	Ordęga Władysław, konsul francuski z Rzymu	„ 1	„	14	„	pod Cisem.
1069.	Delor Ewa, obywatelka z Warszawy	„ 1	„	14	„	„ Gwiazdą.
1070.	Smolikowska Marya, obywatelka z Warszawy	„ 1	„	14	„	„ „
1071.	Zejdowska Kazimiera, żona lekarza z siostrzenicą z Chmielnika	„ 2	„	14	„	„ Góralem.
1072.	Misiągiewicz Józef, pełnomocnik dóbr z Gumnisk	„ 1	„	14	„	„ Lwem.
1073.	Mendelbaum Bruche, kupcowa z Wiśnicza	„ 1	„	14	„	u Luksa.
1074.	Hr. Bobrowski Wincenty, obywatel ze Lwowa	„ 1	„	14	„	pod 3 Różami.
1075.	Winter Henryk, kapitalista z Preszowa	„ 1	„	14	„	„ Strzelcem.
1076.	Bierzycka Wiktorya, kapitalistka z towarzyszką z Warszawy	„ 2	„	14	„	„ „
1077.	X. Buliński Melchior, prałat katedralny z Sandomierza	„ 1	„	14	„	„ Warszawą.
1078.	Skorupski Julian, urzędnik „	„ 1	„	14	„	„ „
1079.	Wolbek Rozalia, obywatelka z siostrzenicą z Litwy	„ 2	„	14	„	„ Lwem.
1080.	Sokolnicki Franciszek, właśc. dóbr z Hołochwaty (Król. P.)	„ 1	„	14	„	„ Strzelcem.
1081.	Łada Ignacy, urzędnik ze Lwowa	„ 1	„	14	„	u Dutkiewiczowej.
1082.	Buchowiecka Melania, właśc. dóbr z Litwy	„ 1	„	14	„	pod Zamkiem Nr. 16.
1083.	Marcińczyk Jan, aptekarz z Kijowa	„ 1	„	15	„	„ Rybą.
1084.	Celińska Zofia, właśc. dóbr z familią z Sędzina	„ 3	„	15	„	„ Kurkiem.
1085.	Żylińska Karolina, obywatelka z familią z Warszawy	„ 3	„	15	„	„ Rybą.
1086.	Szmarło Florentyna, żona urzędnika z familią z Warszawy	4		15		„ Białą Różą.
1087.	Graff Schejna, kupcowa z sługą „	„ 2	„	15	„	„ Ułanem.
1088.	Mark Zofia, „ „ z Jarosławia	„ 1	„	15	„	„ „
1089.	Małachowski Józef, właśc. dóbr ze Lwowa	„ 1	„	15	„	„ 3 Różami.
1090.	Bogatko Marya, żona urzędnika z Kalisza	„ 1	„	15	„	„ Pagatem.
1091.	Brudnicka Jadwiga, córka obywatela z Moszczenny (Kr. P.)	„ 1	„	15	„	„ „
1092.	Zagórska Franciszka, „ „ z Taszpanowa (Litwa)	„ 1	„	15	„	„ „
1093.	Kurkiewicz Franciszka, obywatelka z familią z Krakowa	„ 4	„	15	„	„ Pogonią.
1094.	Glębocki Wincenty, senator z Warszawy	„ 1	„	15	„	„ Orłem Nr. 12.
1095.	Walewska Marya, obywatelka z córką z Imbramowic (K. P.)	„ 2	„	15	„	„ Pogonią.
1096.	X. Tomasiewicz Aleksander, admin. parafialny „	„ 1	„	15	„	„ „
1097.	Bossowski Henryk, podprokurator z N. Sącza	„ 1	„	16	„	„ Warszawą.
1098.	Sierkowska Kazimiera, córka rejenta z Sokala	„ 1	„	16	„	„ Kurkiem.
1099.	Librowska Helena, obywatelka z fam. i sługą z Krakowa	„ 5	„	16	„	„ Cisem.
1100.	Fraunersberg Marya, żona urzęd. z córką z N. Sącza	„ 2	„	16	„	„ Zamkiem Nr. 20.
1101.	Stojowski Jordan Stanisław, właśc. dóbr z Tarnowa	„ 1	„	16	„	„ 3 Różami.
1102.	Kiciński Stanisław, syn obywatela z Białego Podola	„ 1	„	16	„	„ Krakowiakiem.
1103.	Czarnocka Anna, obywatelka z Bystrzeja	„ 1	„	16	„	„ Strzelcem.
1104.	Krupińska Pelagia, „ z Chrobrza	„ 1	„	16	„	„ „
1105.	Łaciak Zofia, żona woźnego z N. Sącza	„ 2	„	16	„	„ Zamkiem Nr. 22-23.
1106.	Wołowska Marya, żona urzędnika z Warszawy	„ 1	„	17	„	„ Ułanem.
1107.	Rappaport Betty, kupcowa z synem z Tarnowa	„ 2	„	17	„	„ Lwem.
1108.	Wencel Karol, nadinspekt. podat. z żoną ze Lwowa	„ 2	„	17	„	„ Strzelcem.
1109.	Chranicki Jan, obywatel z Krakowa	„ 1	„	17	„	„ Warszawą.
1110.	Januszowicz Felicya, wdowa po sędz. tryb. z siostrz. z Lublina	„ 2	„	17	„	„ Pagatem.
1111.	Koszowska Łucyna, obywatelka z 2 córkami z Sambora	„ 3	„	17	„	„ Trąbką Nr. 12-13.
1112.	Białkowska Tekla, „ z Krakowa	„ 1	„	17	„	„ Nr. 18.

1113.	Chybczyńska Aleksandra, obyw. z Warszawy	osób 1	przybył d. 18	Sierpn.	pod Warszawą.
1114.	Roguski Gustaw, prof. kons. „	„ 1	„ 18	„	„ „
1115.	Zubrzycka Zofia, obywatelka z synem i sługą z N. Sącza	„ 3	„ 18	„	Łazienki Nr. 8.
1116.	Lipkowski Henryk, właśc. dóbr z Zawadówki	„ 1	„ 19	„	pod Orłem Nr. 3—4.
1117.	Mutka Edward, pocztmistrz z Złoczowa	„ 1	„ 19	„	„ Cisem.
1118.	Życieński Rudolf, właśc. dóbr z Rodkowa	„ 1	„ 19	„	„ Pagatem.
1119.	Suchodolska Leonia, „ „ ze Słowna	„ 1	„ 19	„	„ Zamkiem Nr. 3.
1120.	Dr Koźmiński, adwokat z Tarnopola	„ 1	„ 19	„	„ Topolami Nr. 9.
1121.	Trzcińska Cecylia, obywatelka z córką z Królestwa Polskiego	„ 2	„ 19	„	„ Cisem.
1122.	Dyszkiewicz Antonina, córka urzędnika ze Lwowa.	„ 1	„ 19	„	„ Białą Rożą.
1123.	Zofall Ludmila, żona kapitana z siostrą i sługą z N. Sącza	„ 3	„ 20	„	„ Trąbką Nr. 14.
1124.	Pawlikowska Aniela, właśc. dóbr z Woli Malnowskiej	„ 1	„ 20	„	„ „ Nr. 12-13.
1125.	Kamieńska Franciszka, „ „ z synem z Wołynia	„ 2	„ 20	„	„ „ Nr. 7-8.
1126.	Skalski Konstanty, urzędnik z Kamieńca (Podole)	„ 1	„ 20	„	„ Góralem.
1127.	Modrzejewski Franciszek, adwokat z córką z Kalisza	„ 2	„ 20	„	„ 3 Różami.
1128.	Balaban Aniela, żona urzędnika z sługą z Krakowa	„ 2	„ 20	„	u Krumholza.
1129.	Kowalski Włodzimierz, inżynier z Krasny	„ 1	„ 20	„	pod Pogonią.
1130.	Dunin Julian, właśc. dóbr z fam. i sługą z Krzyszkowic (K. P.)	„ 4	„ 20	„	„ Warszawą.
1131.	Sadowski Leon, syn właśc. dóbr z Krakowa	„ 1	„ 20	„	„ „
1132.	Turski Władysław, inżynier z Podola	„ 1	„ 20	„	„ „
1133.	Torosiewicz Edward, obywatel z żoną z Maydanu	„ 2	„ 20	„	„ Węgierską Koroną.
1134.	Parzelski Karol, „ z Mikołajowa	„ 1	„ 21	„	„ 3 Różami.
1135.	Pokrzywnicka Henryka, obywatelka z fam. i sługą z Krakowa	„ 4	„ 21	„	„ Białą Różą.

Razem rodzin		czyli osób			257
Pozostało z poprzedniej listy	„	979	„	„	1719
Przybyło do dnia 21 Sierpnia 1874 r.	„	156	„	„	257

Od otwarcia Zakładu było razem 1135 rodzin czyli 1976 osób.

Odjechali z Zakładu do 21 Sierpnia 1874 r.

18.	Szopski Ludwik, rachmistrz z famil. z Krzeszowic	mieszka	w Łazienkach Nr. 12.	odjechał 8	Sierpnia.
19.	Maciulska Stefania, obywatelka z fam. ze Lwowa	„	pod Trąbką Nr. 15-16	„ 11	„
20.	Blumenstock Abram, krawiec z N. Sącza	„	w Kramie Nr. 5	„ 8	„
21.	Gilewski Maurycy, c. k. adj. sąd. z Krakowa	„	pod Trąbką Nr. 10	„ 11	„
22.	Długoborska Stefania, obywatelka z Awramówki	„	w Łazienkach Nr. 7	„ 14	„
23.	Jankowska Leontyna, dzierżawczyni dóbr z Obażańcy	„	pod Zamkiem Nr. 13	„ 14	„
24.	Połubińska Krystyna, właśc. dóbr z Perki	„	„ „ Nr. 16	„ 14	„
25.	Motylewski Klemens obywatel ze Lwowa	„	„ Orłem Nr. 12	„ 15	„
26.	Kodrębska Barbara, obywatelka z fam. z Zalesia	„	„ Trąbką Nr. 12-13	„ 17	„
27.	Gabor Ferdynand, radca skarbowy ze Lwowa	„	„ „ Nr. 7-8	„ 20	„
28.	Konopka baronowa Stefania, obywatelka z Krakowa	„	„ Orłem Nr. 11	„ 20	„
29.	Schrimpf Berta, żona majora z N. Sącza	„	„ Trąbką Nr. 14	„ 17	„
30.	Malm Teresa, żona kupca z Salle (Prusy)	„	w Kramie Nr. 4	„ 17	„
31.	Wróblewski Wincenty, kontrolor Banku dla Hadlu i P. z Krakowa	„	pod Szwajcarem Nr. 5-6	„ 18	„
32.	Nuzikowska Wanda, żona urzędnika podatkowego ze Lwowa	„	„ Trąbką Nr. 18	„ 17	„
33.	Pleschner Edward, kapitan z Preszowa	„	„ Zamkiem Nr. 17-18	„ 17	„
34.	Sobolewski Mikołaj, obywatel z Kokutkowiec	„	w Łazienkach Nr. 8	„ 18	„
35.	Moszyński Antoni, urzędnik z Warszawy	„	pod Zamkiem Nr. 7.	„ 18	„
36.	Denker Wilhelmina, żona aptekarza z Leżajska	„	„ Orłem Nr. 10	„ 21	„
37.	Bnińska hr. Stefania, obywatelka z Krakowa	„	„ Szwajcarem Nr. 2	„ 20	„
38.	Piotrowska Teofila, obywatelka ze Lwowa	„	„ „ Nr. 12	„ 20	„
39.	Hönig Eisig, kupcowa z N. Sącza	„	„ Potokiem Nr. 8	„ 21	„
40.	Klein Józefina, kupcowa z Preszowa	„	„ Zamkiem Nr. 1-2	„ 20	„
41.	Rogawski Karol, właśc. dóbr Olpin	„	„ Topolami Nr. 8.	„ 21	„

Krynica, dnia 21 Sierpnia 1874.

Zygmunt Sokołowski,
c. k. Inspektor zdrojowy.

W drukarni L. Paszkowskiego. Nakładem c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy. Rządzca drukarni *Józef Łakociński.*